

TRANSKULTURNA PSIHOSOCIJALNA
OBRAZOVNA FONDACIJA - TPO
Vilsonovo šetalište 10
71 000 Sarajevo BiH
Tel/Fax + 387 33 66 33 50
E-mail: tpo@tpofond.org
Web: www.tpo.ba

TPO Fondacija Sarajevo
Vilsonovo šetalište 10
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Univerzitet u Zenici
Filozofski fakultet
Odsjek za b/h/s jezik i književnost
Zmaja od Bosne 56.
72000 Zenica, BiH

organiziraju

Interdisciplinarnu učionicu

Politizirana sjećanja: borba za teritorij kolektivnog pamćenja

(Zenica: 22. 04. 2016.)

Organizacijski odbor:

Edisa Gazetić, Srđan Šušnica,
Alisa Mahmutović, Damir Kukić,
Bernard Harbaš, Alica Arnaut, Ružica Čubela,
Zilka Spahić Šiljak, Amra Delić,

Mehmed Kardaš, Bernisa Puriš, Zlatan Delić,
Drago Bojić, Andrea Lešić, Nebojša Lujanović,
Adis Fejzić, Damir Arsenijević, Jasmina
Husanović, Tanja Miletić Oručević

INTERDISCIPLINARNA UČIONICA

TPO Fondacija i Univerzitet u Zenici planiraju održati interdisciplinarne učionice u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Hrvatskoj u toku 2016.godine u okviru PILAR programa, čiji je fokus na afirmaciji interdisciplinarnog pristupa u metodama učenja i istraživanja u društvenim i humanističkim disciplinama u svim oblicima društvenosti na prostoru bivše Jugoslavije. Cilj ovakvog pristupa je izgradnja javnog dobra koje je sistematski urušavano preko dvadeset godina. Da bi se što bolje iskoristio ljudski kapital i resursi, posebno mladih, potrebno je osigurati kvalitetno znanje, vještine i kompetencije koje osposobljavaju ljude da unaprjeđuju vlastite živote i javno dobro kroz socijalnu uključenost svih kategorija stanovništva. Važan korak u tom procesu je dokidanje lažnih podjela između akademije i društvene zajednice i osiguravanje ravnopravnog pristupa obrazovanju za sve. U ovakvom pristupu okupljamo sve postojeće platforme i inicijative koje su zainteresirane za zajednički rad na javnom dobru, kroz sljedeće programske teme: politike sjećanja i izgradnja društvene solidarnosti, istraživanje traume u svakodnevnom životu, kulturalna produkcija i svjedočenje traumi.

Potreba za preispitivanjem i suočavanjem sa prošlim događajima i to ne samo onima iz bliske prošlosti, već i događaja koji su se desili stoljećima prije, a ostavili su traga u našim kulturama, danas je potrebija nego ikada. Ovo je vrijeme kada društva na prostoru bivše Jugoslavije pokazuju sve manje tolerancije za drugog i drugačijeg, kada se naše zajednice sve više okreću revizionizmu, te u konačnici krajnjoj desnici u okviru koje nema prostora za dijaloški koncept kulture. To znači daljnje odgađanje procesa suočavanja sa prethodnim ratom, samim time i zadovoljavanja pravde što bi ulilo vjeru u pravosudne institucije svima nama, a posebno žrtvama ratova. U takvom trenutku znanstveno interdisciplinarno preispitivanje svih trauma čini se neophodnim kako bismo mogli započeti procese opsežne detraumatizacije, bez da površno prelazimo preko nekih događaja, te da žrtve samo prebrojavamo, a ne razmišljamo o nepravdi koju žive svih ovih poslijeratnih godina, pogotovo zato što istina i pravda ne bi smjele imati dvostruke ili trostruke standarde.

Društva koja su devedesetih otpočela demokratizaciju na višestranačkim izborima, a završila u krvavom ratu govori u prilog činjenici, oko koje se slažu mnogi iz različitih naučnih oblasti: historije, filozofije, književnosti i književne teorije, sociologije, socijalne pedagogije, lingvistike, antropologije i kulturologije itd. da je u borbi za demokratiju u isto vrijeme bila borba za teritorijalnu nadmoć jednog etnosa nad drugim. Ako se pogledaju teritoriji današnjih država, jasno je da je politika devedesetih imala namjeru da očisti, raseli, homogenizira teritorij i obriše sjećanja na dobre strane bivšeg sistema i svega što bi moglo poljuljati etno politike. Rušenje

spomenika antifašizmu prve su naznake politike koja iz sjećanja ljudi briše pozitivne aspekte jednog vremena i otvara put za nove ličnosti naše historije. Antifašiste nismo zamijenili novim humanim ličnostima, poput Srđana Aleksića. Naprotiv, najvažniji spomenici danas su uglavnom oni koji nas više podsjećaju kakav je *naš neprijatelj* iz rata, nego na ono što sam događaj ili ličnost simboliziraju. Današnjim političkim elitama novi spomenici služe za kreiranje novih mitova, zastrašivanje i uvjeravanje etno kolektiva da trebaju ostati uz svoje vođe. Naša društva žive jednu ispolitiziranu stvarnost u kojoj je najnormalnije da se ponovno revitaliziraju zločinci iz prethodnih ratova i da ih sada zovemo drugim imenom umjesto fašisti. Udžbenici iz historije, jezika, književnosti sadrže isključivo ono što odgovara ideologiji koja ne želi nikakvo suočavanje sa prošlim događajima, priznavanje zločina, pronalaženje nestalih i priznavanja učešća u planiranju mnogih zločina. To su svakako bolne tačke našeg življenja, ali bez opsežnih i ozbiljnih propitivanja i uključivanja mladih u ovakve procese teško ćemo postići mir na ovim prostorima. Ne treba zaboraviti da je devedesetih oružje utihnulo, ali da se etnička i vjerska mržnja prenijela u virtualni svijet, što dovoljno govori da se građani na prostoru bivše Jugoslavije sami ne znaju nositi sa prošlošću. Na sportskim takmičenjima postalo je normalno nositi transparente kao poruku drugima da će im se opet sve ponoviti, uzvikivati fašističke pozdrave, odlaziti o državnom trošku na mjesta stradanja onih koji se nisu borili za slobodu i jednakost svih. Fašizacija je prožela sve pore društva, a najviše zahvaljujući našoj nespremnosti da se suočimo sa prošlim vremenima i otvorimo bolne događaje iz historije, i to ne samo događaja iz devedesetih, već i onih iz srednjeg vijeka.

Stoga predlažemo teme Interdisciplinarne učionice:

1. Falsificiranje prošlosti – od srednjeg vijeka do danas
2. Konverzija kao jedan od najboljih trenutaka u našoj daljnjoj prošlosti – Konverzija jednom konverzija zauvijek
3. Repatrijarhalizacija, desekularizacija i fašizacija društva
4. Jezičke politike kao preteče nacionalističkih ideologija
5. Trauma u filmu i film u traumi
6. Pozorišni angažman kao mjesto otpora dominantnim ekskluzivnim ideologijama
7. Obrazovni sistem kao mjesto distance spram Drugoga
8. Na raskrižju zaborava i sjećanja – izazovi u likovnoj i primjenjenoj umjetnosti u tranzicijskim društvima

******Organizator snosi putne troškove i troškove boravke za vrijeme trajanja učionice.**

Molimo potencijalne predavače da svoje sažetke (150 riječi) pošalju najkasnije do 01. 04. 2016. a studente/ce da se prijave za učešće na sljedeće kontakte: edisa_gazetic@ymail.com i assist3@tpofond.org

O programu održavanja učionica naknadno ćemo vas obavijestiti po prispjeću i ocjeni sažetka.

S poštovanjem,

Doc. Dr. Edisa Gazetić, koordinatorica Interdisciplinarne učionice